

SAVET ZA ŠTAMPU

Kraljice Natalije 28 -Beograd

САВЕТ ЗА ШТАМПУ

Датум 18 SEP 2023

Број 107/2023

POSNOSILAC ŽALBE: Radovan Cicvarić iz Užica, a prebivalištem na adresi
čiji je punomoćnik advokat Marija Petrović iz
Beograda ul. Bratstva jedinstva 105-a, po overenom punomoćju YOП-II:4609-
2023 Jvni beležnik Milka Sredojević, Užice, Jug Bogdanova 2 u prilogu žalbe.

**MEDIJ:Portal „Alo“ -www.alo.rs Izdavač: Alo Media System d.o.o. Beograd,
Kosovska 26/III, Direktor Saša Blagojević**

*Na osnovu odredbi člana 19 Statuta Saveta za štampu i odredbi člana 3
Poslovnika o radu Komisije za žalbe preko punomoćnika podnosi:*

ŽALBU

Zbog teksta koji je objavljen dana 20.06.2023.godine na portalu Alo pod
naslovom „ NEKA VIDI SRBIJA KO BI TO DA RUŠI DRŽAVU“ i podnaslovom
Dabetić: Nema vlasti mimo izbora link:
<https://www.alo.rs/vesti/politika/773554/dabicnema-vlasti-mimo-izbora/vest>
kojim su prekršene sledeće odredbe Kodeksa novinara Srbije:

**-odredbe tačke 1, 2, 4 i 5 Odeljka I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa
novinara Srbije**

**-odredbe tačke 1 i 3 Odeljka IV (Odgovornost novinara) Kodeksa novinara
Srbije**

**-odredbe tačke 1 i 3 Odeljka V (Novinarska pažnja) Kodeksa novinara
Srbije**

U spornom tekstu na koji se podnosi ova žalba izneto je nekoliko neproverenih,
neistinitih informacija, nekoliko delimičnih informacija i prenet je politički stav
jednog političara koji je preuzet kao stav redakcije i iznet kao sasvim neupitan,

na činjenicama baziran i objektivan stav. Tako se u naslovu članka i u članku kaže da Pavle Cicvarić i Radovan Cicvarić „ruše Srbiju“ što je po sebi neustavna i krivičnim zakonikom kažnjiva delatnost, iako ne postoje činjenice ni informacije u samom članku na osnovu kojih se može pravdati odnosno obrazložiti takav stav, a čime je prekršena i pretpostavka nevinosti.

U tekstu se iznose sledeći podaci - da je Pavle Cicvarić kako se navodi „večiti student“ i da njegovog otac Radovan Cicvarić čovek kome svake godine „sipaju milione iz američke ambasade na račun NVO preduzeća“ da bi rušio Srbiju, a koje informacije su nepotpune, neistinite i neproverene pre objavljivanja. Potom se prenosi objava na twitter naloga državnog sekretara u Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave Đorđa Dabetića i nakon navoda njegovog stava, kao stav redakcije zaključuje da je svaka antisrpska persona došla iz regiona na proteste (Srbija protiv nasilja). Zaključuje se i da je bina (na kojoj je govorio Pavle Cicvarić) „rezervisana za poslušnike stranih ambasada, a što je jasno svakom poštenom građanu i patrioti“ čime se implicira da su govornici poslušnici, a učesnici protesta nisu pošteni građani i patriote a naročito nisu pošteni građani i patriote govornici (Pavle Cicvarić) i njihovi roditelji (Radovan Cicvarić), kao i da su, citiramo „antisrpske persone“.

Tekst je nastao na osnovu twitter objave jednog političara o učesnicima protesta sa čijim političkim stavovima taj političar nije saglasan, a koji je praćen stavom redakcije o učesnicima protesta bez iznošenja informacija na osnovu kojima je takav, nepodušteni stav formiran.

Obrazloženje

1. U spornom tekstu prekršene su odredbe tačke 1,2,3,i 5 Odeljka I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara Srbije o obavezi novinara da tačno, objektivno potpuno i blagovremeno izvesti o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda novinarske profesije, da pravi jasnu razliku između činjenica koje prenosi, komentara, pretpostavki i nagađanja, da naznači izvor informacija i kada je to neophodno, konsultuje što više izvora i omogući im da iznesu svoj stav, kao i da su sa novinarstvom nespojivi objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta i glasina.

Portal nije upitao niti je konsultovao drugi izvor u pogledu sledećih informacija:

- Da li je Pavle Cicvarić „večiti“ student – koliko godina ima, da li studira i koliko dugo. S toga ovaj članak najpre sadrži **netačnu informaciju koja se ne tiče javnosti** – obrazovni status Pavla Cicvarića
 - Da li ima oca Radovana, da li otac Radovan ima kako se navodi NVO preduzeće. Preduzeće kao pravni oblik organizovanja ne postoji u pravnom poretku Republike Srbije pa su čitaoci dezinformisani o pravnoj formi NVO. Čitaoci su dezinformisani u sledećem smislu - preduzeće kao oblik poslovanja dok je postojalo, imalo za cilj ostvarivanje dobiti za svoj vlasnika dok se NVO (udruženja građana) prema Zakonu o udruženjima osnivaju radi *ostvarivanja i unapređenja određenog zajedničkog ili opšteg cilja i interesa, koji nisu zabranjeni Ustavom ili zakonom i po zakonu su NEDOBITNA* (član 2, stav 1 Zakona). Na ovaj način čitaoci su dezinformisani i o cilju zbog kojeg je osnovano udruženje građana čiji je osnivač Radovan Cicvarić.
 - Niu proverili da li je informacija o „milionima kojima američka ambasada zasipa oca Pavla Cicvarića“ tačna informacija. Najpre, portal prenosi NEPOTPUNU informaciju – jer ne navodi da li se radi o milionima dolara, dinara, evra, funti, šilinga, švajcarskih franaka ili kojoj drugoj valuti. Punomoćnik smatra da je izostavljanje valute urađeno sasvim namerno jer se u istoj rečenici pominje izvor milionskih priliva - Ambasada Sjedinjenih američkih država što kod prosečnog čitaoca odmah stvara asocijaciju na američke dolare kao valutu. Dakle iznos bez navođenja valute, kao nepotpuna informacija je prenet namernu u cilju manipulacije posetiocima portala. Dalje, radi se o JAVNO dostupnoj informaciji (jer je bilans stanja svakog udruženja građana javni dokument dostupan na portalu Agencije za privredne registre), pa je obaveza portala Alo bila da tu informaciju proveri i dopuni odgovarajućom valutom pre objavljivanja. Shodno Kodeksu, novinar ne sme da prećutkuje činjenice koje mogu bitno da utiču na stav javnosti o nekom događaju (kao što je valuta milionskog iznosa), jer je to jednako njihovom namernom iskrivljavanju ili iznošenju laži.
- Iz toga što udruženje građana čiji je osnivač Radovan Cicvarić jeste osnovano i registrovano u skladu sa zakonom, nedvosmisleno je da njegova delatnost ne može biti protivustavna, pa je olakim i paušalnim tvrdnjama da se milioni (dolara) slivaju na račun udruženja radi rušenja države javnost obmanuta. Na protiv, radi se o udruženju Užički centar za prava deteta (www....) uglednom udruženju koje je partner Unicefu i različitim ministarstvima dugi niz godina u realizaciji velikog broja

projekata kojima se unapređuje život dece u Srbiji, a koji istorijat i kredibilnost organizacije autor teksta i portal nisu proverili.

- Portal ne proverava sa Pavlom Cicvarićem, Radovanom Cicvarićem, organizatorima protesta, kao ni sa trećim nezavisnim izvorom da li je cilj govora i cilj protesta na kojima je Pavle uzeo učešće rušenje Srbije i potom pogrešno/lažno prenosi da je cilj „rušenje Srbije“. Nije provereno ni da li se u govoru Pavla Cicvarića pojavljuje sintagma „rušenje Srbije“.
- Portal ne proverava koji su ciljevi udruženja čiji je osnivač Radovan Cicvarić (javno dostupan informacija) i da li je „rušenje Srbije“ jedna od njih, pa ipak objavljuje da je to cilj rada udruženja.
- Portal ne proverava da li postoji pokrenut krivični postupak protiv nekog od pomenutih lica zbog nekog krivičnog dela protiv ustavnog uređenja ili je doneta osuđujuća presuda u tom smislu, čime ove teške optužbe čija se osnovanost mora utvrditi u krivičnom postupku iznosi pre donošenja presude pa i pokretanja krivičnog postupka.

U Kodeksu se navodi da je *Pravo medija da imaju različite uređivačke koncepte ali da je obaveza novinara i urednika da prave jasnu razliku između činjenica koje prenose, komentara, pretpostavki i nagađanja. Predmetni tekst obiluje nagađanjima i polovično ili netačno prenetim informacijama sa ciljem da stvore kod čitalaca željeni zaključak koji ne odgovara činjeničnom stanju. Predmetni članak nije baziran na celovitim, potpunim i istinitim (proverenim) informacijama već predstavlja nagađanje i etiketiranje.*

U spornom tekstu prekršene su i odredbe tačke 1 I 3 odeljka IV (Odgovornost novinara) Kodeksa novinara Srbije o odgovornosti novinara pre svega prema svojim čitaocima, koju novinar ne sme da podredi interesima drugih, a posebno ne interesima izdavača, vlade i drugih državnih organa. Novinar se mora suprotstaviti svima koji krše ljudska prava ili se zalažu za ...govor mržnje ili podsticanje nasilja. Suprotno ovoj odredbi Kodeksa, Portal iznosi stav jednog političara i državnog funkcionera, i taj stav na kraju teksta čak preuzima i iznosi kao stav redakcije, naziva lica o kojima piše nasilnim jer „ruše Srbiju“, naziva ih antisrpskim personama i stranim plaćenicima (tj osobama koje primaju finansijsku nadoknadu za rušenje Srbije) iako takav stav nije formiran na tačnim informacijama već je u pitanju potpuno neutemeljen politički stav iskazan iz staranaćih i političkih motiva i usmeren prema građanima koji učestvuju na političkim protestima na miran i organizovan način. Na ovaj način je interes čitalaca da imaju objektivnu informaciju o protestima i njihovim učesnicima povređen interesima državnog sekretara i

njegove političke partije da se građanski protesti okarakterišu kao antisrpski i rušilački. Nazivajući učesnike antisrpskim personama, ovaj tekst se oglašuje o kodeks, jer izraz „antisrpske persone“ ima neprijateljski i posprdni karakter, pored toga što je sasvim paušalno i netačno pripisan učesnicima protesta.

Takođe u predmetnom tekstu prekršena je i pretpostavka nevinosti iz tačke 3 ovog odeljka imajući u vidu da je u članku već doneta „presuda“ da se Pavle Cicvarić kao i njegov otac Radovan Cicvarić bave protivustavnom delatnošću odnosno rušenjem Srbije, a što podleže krivičnoj odgovornosti.

Tekstom su prekršene I odredbe 1 I 3, odeljak V (Novinarska pažnja) Kodeksa Novinara Srbije - *Novinar mora da vodi računa da često izvori informacija slede svoje interese i interese društvenih grupa kojima pripadaju I da prilagodavaju iskaze tih interesima.* Portal u spornom članku prenosi politički stav istaknutog člana jedne političke stranke i kao stav redakcije i kao stav tog političara time se oglašuje o navedenu odredbu Kodeksa.

Podatak o milionima prihoda koje američka ambasada obezbeđuje Radovanu Cicvaruću je potekao od političkara. Tačka 3. Odeljak 5 Kodeksa obavezuje novinara da takvu informaciju pre objavljivanja dodatno proveriti. Ipak portal to ne čini i prećutkuje činjenice koje bitno mogu uticati na stav javnosti, a to je valuta navedenih iznosa, s tim da navodi pretposavljeni izvor prihoda i time stvara kod čitalaca iskrivljenu sliku da se radi o milionima dolara a ne dinara a koja informacija može bitno uticati na stav javnosti o organizacije o kojoj se govori. Nije provereno ni da li udruženje taj novac koristi za navodno rušenje Srbije.

Po mišljenju punomoćnika žalioca ovakvi tendenciozni i neistiniti i neprofesionalni tekstovi predstavljaju ključni problem u srpskom novinarstvu, jer se njihovi autori ne pridržavaju pravila profesije, koja nalažu da sve informacije moraju biti dobro proverene, celovito prezentovane i da se čitaocima moraju prezentovati dokazi za iznete tvrdnje, kao i da politički stavovi nisu informacije i da se moraju jasno preneti kao stav pojedinca ili grupe i omogućiti istovremeno iznošenje stava grupacije o kojoj se radi, a što u ovom članku nije urađeno.

Imajući u vidu sve napred navedeno predlažem da Savet za štampu usvoji žalbu donese Odluku da je portal Alo u spornom članku prekršio napred navedene odredbe Kodeksa novinara Srbije, te naloži portalu da predmetnu Odluku objavi.

U Beogradu, 15.09.2023.

Punomoćnik žalioca

ADVOKAT
Petrović M. Marija
Beograd, Bratsva Jedinstva 105A
063/800-5890

SPECIJALNO PUNOMOĆJE

Ovlašćujem Advokata Mariju M Petrović sa kancelarijom u Beogradu, u ulici Bratstva Jedinstva 105-a da u moje i me i za moj račun podnese Savetu za štampu u Beogradu žalbu na članak (sadržaj) objavljen dana 20.06.2023.godine na portalu Alo pod naslovom „ NEKA VIDI SRBIJA KO BI TO DA RUŠI DRŽAVU“ i podnaslovom *Dabetić: Nema vlasti mimo izbora.*

U Užicu dana

05/09/2023

Radovan Cicvarić

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ЈАВНИ БЕЛЕЖНИК

Милка Средојевић

Ужице

Југ Богданова 2

УОП-П:4609-2023

Страна 1 (један)

КЛАУЗУЛА О ОВЕРИ ПОТПИСА

Потврђује се да је ЦИЦВАРИЋ РАДОВАН (МИЛОМИР),

Исправа странке/странака, написана је компјутерским штампачем, и састоји се од 1 (један) стране/страна, оверена је у 1 (један) примерку за потребе странке/странака, а 1 (један) оверен примерак, остаје код поступајућег јавног бележника.

Јавни бележник овером ове исправе потврђује потпис странке, и не одговара за садржину исправе.

Накнада за оверу 1 (један) примерку наплаћена је у укупном износу од 360,00 (тристаездесет динара) са урачунатим ПДВ-ом на основу члана 21 тарифног броја 8 Јавнобележничке тарифе.

УОП-П:4609-2023

У Ужицу, 05.09.2023. године, у 10:34 часова

Јавни бележник
Милка Средојевић

Ужице

Југ Богданова 2

За јавног бележника јавнобележнички приправник

Тамара Тошпић
потпис и печат

